

skal fremmes og gjøre Fremskridt; men den nævnte Resolution er virkelig ligesom givet for at hæmme et forbedret Agerbrug. Den er jo ikke bleven meget strengt overholdt førend i det sidste Decennium. Før 1848 troer jeg, at der fra Regjeringens Side er seet meget igjennem Tingre med Resolutionens Bestemmelser, hvilket den vel er bleven foranlediget til ved at see, at man ved at holde strengt paa den vilde modarbejde Fremskridt i Agerdyrkingen. Jeg kjen-der saaledes flere Exempler paa, at en Mand har drevet en saadan Gaard op til en bethydelig Værdi fra en meget slet Gaard. Jeg tænker her nærmest paa en Gaard, der tidligere havde været i daarlige Hænder og knap kunde føde den Familie, der sad paa den; men den Mand, som har kjøbt Gaarden, har efter Bevilling paa en kortere Tid uden at boe der drevet den og dyrket den med Anvendelse af fuld Kraft og bragt den i en fortrinlig Tilstand. Det er paa en saadan Maade kommet dertil, at flere af disse Gaarde nu give det tidobbeste Udbytte imod tidligere. Men nu da Resolutionen strengt overholdes — man har nemlig senere forlangt den indskærpet og i de sidste 10 Aar overholdt den strengt, hvilket jo ogsaa bør skee, saa længe den staaer ved Magt — hvilken Følge har denne Resolution nu? Regjeringen er nu nødt til at mulkttere en saadan Mand, fordi han har opdyrket en Gaard godt, forsaavidt han ikke er i den Still-ning, at han kan boe paa Gaarden; Resolutio-nen bestemmer nemlig, at naar en Mand boer paa Gaarden, er han ikke underkastet Ind-strækning, men han skal boe paa Gaarden eller ogsaa bortfæste den. Derfor siger jeg, at Resolutionen er en Anomali i vor Landbo-lovgivning, da den hæmmer og sinker Culturen i saa høi en Grad. Den nøder nemlig til at mulkttere en Mand, som driver sin Gaard op og betydeligt forøger Nationalformuen, indtil han afgiver Gaarden, selv om det er til en Mand, der ikke kan vedligeholde den med den samme Kraft som han. En saadan Mand bliver virkelig mulkteret, lige indtil Gaarden afgives og gaaer tilbage maastee til den slette Tilstand, den tidligere har været i. Det mener jeg staaer i en meget slet Harmoni med vor øvrige Land-bolovgivning. Derfor skalde jeg ogsaa meget

ønske, at vi endelig engang kunde faae dette Forhold til at ophøre. Jeg kan ikke forstaae, hvorledes denne Resolution er fremkommen paa anden Maade, end at den skalde være en Beskyttelse for Bondestanden for at conservere Bondestanden som saadan, og det maa vel navnlig have været af Hensyn til, at Værne-pligten dengang alene hvilede paa denne Stand. Det kan jo være, at der har været andre Mo-tiver; men hvis den nævnte Grund har været en af dem, troer jeg dog, at den nu maa være bortfalden, og jeg seer heller ikke, at der kan være nogen Nødvendighed for, at fordi en Stand forhen har været uprivilegeret, den nu skal gjøres til en privilegeret Stand. Jeg troer, at vi bestandig have arbejdet hen til, at Alle skulle være lige og arbejde under lige Vilkaar, og saaledes mener jeg ogsaa, at dette Forhold bør ordnes paa en saadan Maade, at heller ikke Bondestanden bliver privilegeret. Det eneste jeg havde ønsket, var, at der ikke var sat saa langt et Aaremaal som Tidsgrændse, da Niemedet ligesaa godt kunde opnaaes, naar der f. Ex. var sat 10 istedetfor 20 Aar. Jeg seer af Betænkningen, at flere ærede Medlemmer af Udvalget have havt den samme Tanke, og jeg maa beklage, at de ikke have stillet noget Forslag i denne Retning. Hvis jeg kunde er-fare, at der i Thinget vilde være en Mulighed for at faae Stemmer for et saadant Forslag, vilde jeg gjerne slutte mig til et Endringsfor-slag om, at 20 Aar forandres til 10 Aar.

Den af Udvalget foreslaaede nye Paragraph forekommer mig saa ganske at være i Over-eensstemmelse med, hvad Landstinget allerede engang eenstemmigt har vedtaget i en motiveret Dagsorden, og med et Princip, som jeg ogsaa altid har sluttet mig til, nemlig Fremme af frivillig Salg, at jeg med Glæde ogsaa skal stemme for den.

Christensen: Jeg er ikke saa lykkelig som den ærede sidste Taler at kunne glæde mig som han ved Udkastets § 1. Ikke blot har jeg den samme Betænknelighed i Minde-lighed, som allerede strax i Begyndelsen af denne Discussion blev udtalt af et æret Med-lem (Carlsen), der sidder foran mig, at det har sin Betænknelighed overhovedet i et Forhold